

اعلامیه مشترک افغانستان و اتحاد شوروی

جلالتماب محمدهاشم میوندوال صدراعظم افغانستان و خانم محترمه ایشان بنا به دعوت حکومت شوروی از تاریخ ۱۲ الی ۲۱ لڼو ۱۳۴۴ مطابق اول الی ده فیروزی ۱۹۶۶ به اتحاد شوروی مسافرت رسمی و دوستانه نمودند.

درین مسافرت رسمی ذوات آتی الذکر در معیت جلالتماب محمدهاشم میوندوال صدراعظم بودند:

جلالتماب نوراحمد اعتمادی وزیر امور خارجه، جلالتماب پوهاند دکتور عبدالحیکم ضیائی وزیر پلان، جلالتماب جنرال محمد عارف سفیر کبیر افغانی در اتحاد شوروی، دکتور روان فرهادی مدیر عمومی سیاسی وزارت امور خارجه، بناغلی وکیل عبدالغفور باهر و بناغلی وکیل هلال الدین بدری اعضای ولسی جرگه افغانستان، دکتور عبدالواحد کریم مدیر روابط اقتصادی وزارت امور خارجه و دیگر شخصیت های رسمی افغانی.

جلالتماب محمدهاشم میوندوال صدراعظم با زعمای دولت اتحاد شوروی ل. ای. بریژنیف، ا. ن. کاسیگین، ن. و. پادگورنی. ات. گ. ت. مازوروف، ا. ا. گرومیکو وزیر امور خارجه ملاقات و مذاکره نمودند.

درین مذاکرات از طرف اتحاد شوروی اشخاص ذیل شرکت نمودند:

ای. و. ارخیف معین اول رئیس کمیته دولتی شورای وزیران اتحاد شوروی در امور روابط اقتصادی با دول خارجه، د. س. سیمینوف معین وزارت امور خارجه اتحاد شوروی، پ. ن. کومیکین معین وزیر تجارت خارجی اتحاد شوروی، ک. ای الکساندروف سفیر کبیر اتحاد شوروی در افغانستان، س. پ. کیکتیف رئیس شعبه کشور های شرق میانه در وزارت خارجه اتحاد شوروی، و. ب. سپانداریان رئیس اداره تجارت با کشور های جنوب شرقی آسیا و شرق نزدیک وزارت تجارت خارجی اتحاد شوروی.

از جانب افغانستان در مذاکرات وزیر امور خارجه، وزیر پلان، سفیر کبیر افغانی و مدیر عمومی سیاسی وزارت امور خارجه سهم گرفتند. این ملاقات ها و مذاکرات در محیط دوستی و صمیمیت و حسن تفاهم کامل که ممیزه علایق دیرینه هر دو کشور میباشد، صورت گرفت.

جلالتماب محمدهاشم میوندوال صدراعظم با همراهان ایشان با شهر مسکو پایتخت اتحاد شوروی آشنا شده به شهر های یالتا، دوشنبه تاشکند و سمرقند مسافرت نمودند جلالتماب صدراعظم و همراهان ایشان در موقع بازگشت از سمرقند به

تاشکند از ناحیه دشت بایر بازدید نموده در آنجا با تاسیسات آبیاری و تجارب بهره برداری از زمین های خشک آشنا شدند در ضمن این مسافرتها مهمانان عالیقدر افغانی موقع یافتند با زندگی مردم شوروی شناسایی بعمل آورند ایشان از موسسات صنعتی، علمی و فرهنگی اتحاد شوروی به شمول جمهوریت های شوروی سوسیالیستی تاجکستان و ازبکستان دیدن نمودند و در همه جا از ایشان پذیرایی صمیمی و گرم بعمل آمد.

در مسکو جلالتماب محمدهاشم میوندوال و همراهان ایشان در مجلس ملاقات دوستانه ای با اعضای انجمن روابط دوستی و فرهنگی اتحاد شوروی و افغانستان شرکت نمودند.

- ۱ -

در جریان مذاکرات مسکو که در محیط حسن تفاهم و صمیمیت انجام یافت در باره مسایل مربوط به روابط دوستانه افغانستان و اتحاد شوروی و همچنین راجع به مسایل بین المللی که مورد علاقه طرفین میباشد، تبادل افکار بعمل آمد. طرفین از وضع فعلی مناسبات اتحاد شوروی و افغانستان که دارای خصوصیت دوستانه واقعی و حسن همجواری بوده با منافع ملی مردم افغانستان و اتحاد شوروی مطابقت دارد، رضایت خود را اظهار نمودند.

طرفین راجع به جریان انکشاف اقتصادی و اجتماعی کشور های خود تبادل افکار نمودند.

طرفین تصمیم واثق خویش را برای دوام روابط دوستی، همسایگی نیک اعتماد متقابل، عدم مداخله در امور یکدیگر مجدداً اظهار داشته و این حقیقت را تایید نمودند که حفظ و تشدید این روابط مطابق آرزومندی صمیمی مردمان هر دو کشور و به منفعت صلح و امنیت منطقه آسیا و همه جهان میباشد.

طرفین با رضایت مندی عمیق متذکر شدند که چهل و پنج سال قبل بتاریخ ده حوت ۱۲۹۹ مطابق ۲۸ فیبروری ۱۹۲۱ معاهده دوستی مبنی بر احترام متقابل و شناسایی استقلال یکدیگر در شهر مسکو بین هر دو کشور منعقد گردید و طی این سالیان این معاهده از طرف هر دو دولت با کمال صمیمیت رعایت میشود و آن سند مهم تاریخی را یکی از عوامل دوام و تشدید صلح درین ناحیه جهان شناخته اند و می شناسند.

طرفین اظهار عقیده مشترک نمودند که مساعدت های اتحاد شوروی به افغانستان در عملی شدن نخستین و دومین پلان پنج ساله افغانستان نقش بارزی داشته و در تهیه زیربنای اقتصادی آن، قسمت مهمی را تشکیل میدهد.

طرفین اظهار عقیده نمودند تصمیمی که اتحاد شوروی برای دوام این مساعدتهای دوستانه و بی شایبه در عملی شدن سومین پلان پنج ساله افغانستان ۵۱ - ۱۳۴۶ (مطابق ۷۲ - ۱۹۶۷) اتخاذ کرده است، تاثیر وسیع و مثبت خواهد داشت.

طرفین عقیده راسخ دارند که برای توسعه بیشتر همکاری اقتصادی و تخنیکی و علمی و فرهنگی و روابط تجارتي بین اتحاد شوروی و افغانستان که مطابق منافع جانبین میباشد دورنما و امکانات وسیع وجود دارد.

طرفین از جریان علایق تجارتي بين هردو کشور اظهار رضایت و در باره توسعه مزید این روابط بر اساس منافع هر دو طرف اظهار موافقت نمودند طرفین ابراز یقین نمودند که خاتمه یافتن شاهراه سالنگ و شاهراه غربی افغانستان که به مساعدت های دوستانه اتحاد شوروی صورت گرفته در توسعه تجارت و مواصلات و حمل و نقل بین اتحاد شوروی و افغانستان و همچنین بین اتحاد شوروی و جنوب آسیا تاثیر بزرگ و نافع وارد خواهد کرد.

جلالتماب صدراعظم افغانستان در باره جستجوی امکانات مزید بهبود علایق بین کشور های منطقه و توسعه همکاری مسالمت آمیز بین آنها بر حسب خط مشی حکومت خویش که به نفع دوام سیاست تحکیم استقلال پشتیبانی از حق تعیین سرنوشت مردمان و ملل و عدم الحاق بوده، با آرزوها و منافع ملت افغانستان و صلح جهان موافق میباشد، نظریات خویش را توضیح کردند. جلالتماب رئیس شورای وزیران اتحاد شوروی تایید نمودند که سیاست عدم الحاق و بیطرفی افغانستان و سیاست آن در راه تحکیم صلح و دوستی بین مردمان جهان در بهبود اوضاع منطقه مذکور و رفع کشیدگی های بین المللی سهم بارزی دارد.

طرفین اظهار عقیده نمودند علایق همسایگی نیک، دوستی بی شائبه و همکاری اقتصادی موجود بین افغانستان و اتحاد شوروی بهترین نمونه همزیستی مسالمت آمیز بین دو کشور دارای رژیم های مختلف میباشد و تقویت روز افزون این علایق موافق به آرزو های صمیمی و مصالح هر دو ملت و منفعت صلح جهان است.

- ۲ -

طرفین راجع به مهمترین مسایل بین المللی تبادل افکار نموده اظهار داشتند که هر کدام مساعی خویش را برای تحکیم صلح و امنیت بین المللی بطور خستگی ناپذیر ادامه خواهند داد.

طرفین مفید بودن تماس های متقابل زعمای هر دو کشور را خاطر نشان نموده پرنسیپ های مندرجه اسناد و اعلامیه های مشترک افغانستان و اتحاد شوروی را که مطابق منافع صلح و همکاری بین المللی میباشد، مجدداً تایید و اظهار عقیده می نمایند که توسعه این چنین تماس ها بین زعمای کشور های منطقه برای بهبود تفاهم و همکاری مفیدترین و موثرترین اقدام است.

طرفین پشتیبانی کامل خود را از مجاهدات مردمان و مللی که برای تامین حق تعیین سرنوشت و آزادی خویش علیه تسلط اجنبی و در مقابل استعمار و اشکال مختلف آن مجادله میکنند، اظهار نمودند.

طرفین اعتقاد راسخ دارند که انحلال پایگاه های نظامی خارجی و برقراری مناطق فارغ از سلاح ذروی مطابق منفعت صلح عمومی و تمایل و آرزو های کشور ها و ملل جهان میباشد.

طرفین عقیده دارند که رعایت اصول مندرجه منشور ملل متحد از طرف همه دول جهان لازمی است تا آنکه سازمان مذکور در تحکیم صلح و امنیت جهان و ترقی بشریت نقش موثرتری ایفا کند.

نقش روز افزون اعضای جدید ملل متحد در جریان فعالیت آن سودمند بوده و توقع می‌رود در سایه این امر فعالیت این سازمان جهانی کسب توسعه کند و متوجه آن شود که به حصول منافع حل موضوع خلع سلاح عام و تام و رفع کامل استعمار بهر اسم و رسمی که باشد و به ترقی اقتصادی همه ملل جهان مساعدت نماید.

طرفین اهمیت بارز اعلامیه مصوبه بیستمین دوره اجلاس مجمع عمومی سازمان ملل متحد را در باره عدم دخالت در امور داخلی دول و رعایت استقلال و حاکمیت آنان را خاطر نشان نموده ضرورت مبرم اجرای بلاشرط مقررات آن اعلامیه را متذکر شدند.

طرفین اهمیت بزرگ فیصله نامه بیستمین دوره اجلاس مجمع عمومی سازمان ملل متحد را در باره ضرورت انعقاد هرچه زودتر پیمان عدم اشاعه و انتشار سلاح ذروی خاطر نشان نمودند و درین پیمان نباید «هیچگونه روزه ای وجود داشته باشد که عملی نمودن اشاعه و انتشار مستقیم یا غیر مستقیم سلاح ذروی را بهر شکلی که باشد، برای دول دارای اسلحه ذروی یا فاقد آن امکان پذیر سازد» انعقاد این گونه پیمان درباره عدم اشاعه و انتشار سلاح هستوی موافق منافع تمام مردمان میباشد. طرفین اظهار امید نمودند که دول ذیعلاقه به چنان موافقه برسند که بموجب آن تعهد نمایند از هر گونه استعمال سلاح ذروی دست گرفته و همه آزمایشهای ذروی را بدون استثنا ممنوع شمرده و اظهار نمایند که حاضرند سلاح ذروی را منع و نابود سازند.

طرفین برین عقیده اند که باید برای حصول موافقه در باب خلع سلاح عام و تام به مساعی ادامه داده شود و همچنین در راه انجام اقدامات لازمه جهت محدود ساختن مسابقه تسلیحاتی و تخفیف کشیدگی های بین المللی ابراز مجاهدت شود.

طرفین تایید کامل خود را از تصمیم نامه ملل متحد راجع به لزوم انعقاد یک کنفرانس جهانی خلع سلاح مجدداً اظهار و ابراز امید نمودند که چنین اجتماع که در آن همه ملل باید سهم گیرند، راه را برای خلع سلاح تدریجی چه در قسمت سلاح ذروی و چه سلاح عادی خواهد گشود.

طرفین عقیده دارند که جمهوریت مردم چین یگانه نماینده ملت چین بوده و باید حقوق آن در سازمان ملل متحد اعاده شود و مقام قانونی خود را در آن سازمان اشغال نماید.

طرفین به مناسبت وخامت اوضاع ویتنام و خطر توسعه جنگ در ناحیه هند چین که صلح جهانی را مورد مخاطره بزرگی قرار میدهد ابراز نگرانی شدید مینمایند. طرفین موقف های خود را در باره این موضوع بیک دیگر شرح دادند و معتقد میباشند که مسئله ویتنام را میتوان براساس قرارداد های سال ۱۹۵۴ ژنیو مربوط به هند چین حل نمود. تا اینکه این امکان برای مردم ویتنام میسر گردد که بدون هیچگونه مداخله از خارج سرنوشت خود را تعیین نمایند و به حقوق غیر قابل انکار خویش برای صلح، استقلال و وحدت نایل گردند. طرفین از جریان مثبتی که امکانات بهبود روابط را بین هند و پاکستان میسر نموده اظهار رضایت مینمایند جلالتماب محمد هاشم میوندوال صدراعظم افغانستان از مساعی اتحاد شوروی و زعمای آن برای تشکیل کنفرانس تاریخی تاشکند تقدیر شایانی نموده این مساعی را برای صلح منطقه و همه جهان مفید

خوانده اند. طرفین اظهار یقین نمودند که پیروی صمیمانه روحیه اجتماع تاشکند توسط هند و پاکستان امکانات تفاهم و همکاری و صلح را بین این دو کشور فراهم آورده است.

طرفین عقیده دارند که در مورد حل اختلافات بین المللی با شرکت کشور های منطقه، روح تفاهم و آمادگی برای حل مسایل از راه مذاکرات صلح آمیز مطابق عدالت و منافع مردمان و ملل و دیگر اصول منشور سازمان ملل متحد امکانات را برای روابط نیک و همکاری اقتصادی و فرهنگی و نیز موجبات آنرا که دول در تحکیم صلح و امنیت به نفع تمام بشریت سهم بگیرند فراهم میسازد.

طرفین عقیده دارند که مسافرت صدراعظم افغانستان باتحاد شوروی و تبادل افکاری که بعمل آمد به توسعه و تحکیم بیشتر روابط دوستانه اتحاد شوروی و افغانستان و به افزایش اعتماد متقابل هر دو دولت و هر دو ملت مساعدت خواهد نمود.

صدراعظم افغانستان محمدهاشم میوندوال از جانب اعلیحضرت معظم همایونی محمدظاهر شاه و از جانب حکومت افغانستان، ل . ای . بریژنیف ا . ن . کاسیگین ون . و . پادگورنی را دعوت نمودند تا در فرصت مناسب به افغانستان مسافرت دوستانه نمایند این دعوتها با تشکر قبول شد.